

Omläggning av sår, steril rutin

Författat av: Malin Persson, Linda Hammarström

Berett av: Författarna i samråd med Vårdhygien

Beslutat av: Erika Fjordkvist

Steril rutin tillämpas:

- På operationssår under de första 24 timmarna efter operationen, gäller alla operationssår.
- Om det finns dränage, eller om såret vätskar eller blöder.
- Om såret står i förbindelse med led eller annan djupare normalt steril vävnad.
- På infektionskänsliga patienter. Vilka som ingår i denna kategori avgörs av patientansvarig läkare.

Vid omläggning med steril rutin behövs alltid två personer, en som är sterilklädd och en som assisterar och är ”springare”.

Vid steril rutin används sterila instrument, sterilt material och sterila vätskor genomgående under hela omläggningen.

1. Tänk igenom omläggningen, ta fram det material som behövs. Ta inte med för mycket material in på salen. Bestäm vem som ska göra vad.
2. Desinfektera händer och underarmar, använd rikligt med handsprit.
3. Ta fram sterila instrument och sterilt omläggingsmaterial. Lägg allt material lättåtkomligt på en desinfikerad yta (bricka, vagn eller annat).
4. Sterilklädd person: Desinfektera händer och underarmar, använd rikligt med handsprit. Ta sedan på plastförkläde och sterila handskar. Tänk på att inte ta i något som är osterilt - då måste du byta till nya sterila handskar!
5. Assisterande person: Desinfektera händer och underarmar, använd rikligt med handsprit. Ta sedan på dig plastförkläde.
6. Assisterande person: Öppna allt förbandsmaterial så att den som är sterilklädd kan ta materialet så att det förblir sterilt.

7. Sterilklädd person: Duka upp en steril operationsduk på en omläggingsvagn. Duka därefter upp nytt förbandsmaterial på den sterila operationsduken.
8. Assisterande person: Desinfektera händer och underarmar. Använd handskar om förbandet är blött eller vid misstanke om att såret vätskar. Om förbandet är torrt behövs inga handskar. Ta bort det gamla förbandet och lägg det i en plastpåse. Desinfektera händer och underarmar med handsprit.
9. Vid behov: Sterilklädd person gör rengöring av omgivande hud eller operationssår. Använd sterilt vatten eller steril NaCl. Tänk på att tvätta såret först och därefter omgivande hud, samt att *enbart använda sterilt material* vid rengöring.
10. Sterilklädd person: gör klart omläggningen, applicera nytt förband.
11. Ta hand om det använda materialet direkt efter omläggningen. Kassera soporna.
12. Punktdesinfektera de arbetsytor som har använts under såromläggningen med ytdesinfektionsmedel.
13. Desinfektera händer och underarmar, använd rikligt med handsprit.

Att tänka på:

- Om såret vätskar mycket eller om patienten har skör hud bör Cavilon användas för att skydda omgivande hud.
- Omläggning ska inte göras i samband med bäddning eller städning.
- Byt inte förband i onödan.
- Förstärk aldrig ett förband som redan har läckt! Ny omläggning måste göras.